

a pofonokat kapja” c. darabban. 1924-ben a Magyar Színház kötelékébe lépett, ahol igen sok sikert aratott, így mint Elssler Fanny a „Sasfiók”-ban, — Fazekas Imre „Altona” c. drámájában stb. 1925-ben Faludi Jenő újra leszerződtette a Magyar Színházhoz. 1928-ban az Új Színház vendége volt, 1931-ben a Belvárosi Színházban.

Tatai színészet. Az Esterházy grófok rezidenciájával kapcsolatos Tata és Tóváros ép a grófi család művészi hajlandóságainál fogva értékes színházi tradíciókkal rendelkezik. Nagy színházi élet folyt itt régebben. A budapesti és bécsi művészek és zenei kiválóságok nagy számát, egész művészi együtteseket látott vendégül egy időben a grófi család nemes áldozatkészsége, nem egy országos nagyság karrierjének bölcsőjét ringatták az itteni művészi események és eseménydús zenei és színházi kultúra. 1766-ból van adatunk a piaristák által rendezett latin nyelvű ifjúsági előadásokról. A legrégebb nyomok szerint 1817-ben Balogh István kis társulata szerepelt itt sikerrel. 1833 okt. 1-én Hetényi József kolozsvári társulata játszik. 1840-ben Déryné is fellép Tatán, 1841-2-3-ban Fekete Gábor társulata szerepel, 1845-ben újból Hetényi József az igazgató, 1855-56-ban Lángh Boldizsár játszik, majd ugyanez évben megint visszatér Hetényi József társulata. 1859 tavaszán Kőszeghy Endre az igazgató, 1862. Dráguss Károly, 1870 januárban Keleti (Erdélyi) László, 1877 júliusban Polgár színigazgató, 1882 augusztusban Tóth Béla, 1884 augusztusban és 1885 júliusban Jakab Lajos, 1886 augusztusban Somogyi Károly társulata játszik Tatán. 1886-tól 1889-ig egy gabonaraktárból átalakított grófi színházban játszottak német színészek 1 felvonásos operákat, operetteket és színműveket. Ez időben működött itt Balta Szirovatka Károly opera-énekes és Csendes Emília. Ez idő tájt Esterházy Miklós gróf Fellner és Hellmer építőművészekkel díszes színházat építtetett a tatai kastélyban. A színház hazai festő és szobrász-művészek alkotásaival volt ékesítve, a díszleteket híres külföldi színházi festők ké-

szítették. A színház épületében nagy hangversenyerem is volt. Ez időtől kezdve élénk színházi és zenei élet fejlődött Tatán. A művészeti ügyeket egy intendáns intézte. A bőkezű és művészetkedvelő gróf állandó zenekart is tartott fenn. Kiváló magyar és német művészek és társulatok vendégszerepeltek ekkor Tatán. A színházban már 1883 máj. 7-én játszottak, a mikor Seress Imre prologja, majd főuri műkedvelők előadásában a „Rablógyilkos” c. vj került színre. Schiff Etelka énekművésznő a „Troubadour”-ból adott elő egy jelenetet és áriát. Hivatalos megnyitó előadása 1889 március 16-án volt, a mikor sopronyi Éder Pálnak „Jegyes 1 órára” c. 1 felv. vj.-t adták elő. Ez év október havában német színészek is tartottak itt előadást. A gróf bőkezűségéből magyar bemutatók is voltak: „Szinán basa”, Raimann Rezső 1 felvonásos operája, „A falu csúfja”, operett szöve. Lenkei Henrik, zenéje Hegyi Bélától sat. A magyar színigazgatók közül ezidőben a következők játszottak Tatán: 1890-ben Dobó Sándor és Pesti Ihász Lajos, 1899-ben Deák Péter, 1901-1902-ben Báródy Károly és Szabadhegyi Aladár, 1910-ben Kiss Árpád, 1913-ban Hidvéghy Ernő staggioneja volt itt. Ez év végén csákány alá került a hajdan fényűzéssel épült, messzeföldön híres tatai várszínház. A berendezést a gróf özvegye szétosztotta az iskolák és muzeumok között. A magyar színészet egy díszes, nagy multtal bíró hajlékkal letti szegényebb. Esterházy Miklós gróf egyébként azzal is emlékeztetessé tette nevét a magyar színészetnek, hogy megfestette Zichy Mihály tervei szerint az „Ember tragédiája” díszleteit. A nagyobb vidéki városok igazgatói, akik ily nagy beraktározást nem bírtak volna el, sokáig e kölcsönbe adott díszletekkel játszották hazai színműirodalmunk e remek művét. Az utóbbi években Radó Béla, Halmi Jenő és Szabó Ferenc igazgatók keresték fel társulataikkal Tata-tóvárost. (Dr. Farkas Ferenc.)

„Tatárjárás”. Csak operett, de a magyar zseni világsikere. A negyedszázad óta ki nem fogyott szellemi forrás neve: